

ท้าวทรงกันดาล (ทองมอญ) แม่วังยุคนบุรี ศูนย์กลางอำนาจของฝ่ายในสมัยพระเจ้าตาก

ท้าวทรงกันดาล หรือ ทองมอญ เป็นสตรีชาวมอญที่มีบทบาทสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยในช่วงปลายกรุงศรีอยุธยาและกรุงธนบุรี เธอเป็นผู้ดูแลกิจการของฝ่ายในในสมัยพระเจ้าตากสินฯ และได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งเป็น "แม่วัง" ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดในหมู่ข้าราชการฝ่ายใน นอกจากนี้ ท้าวทรงกันดาลยังเป็นมารดาของหม่อมทิม เจ้าจอมในสมเด็จพระเจ้าตากสินฯ ซึ่งเชื่อมโยงเชื้อสายของราชวงศ์กรุงเก่า ราชวงศ์กรุงธนบุรี และราชวงศ์จักรีเข้าด้วยกันประวัติของท้าวทรงกันดาลแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวของของเธอกับเจ้านายชั้นสูงของราชวงศ์บ้านพลูหลวงในกรุงศรีอยุธยา ตลอดจนบทบาทในฐานะผู้คุมการบริหารฝ่ายในในสมัยกรุงธนบุรี สถานที่ตั้งของกลุ่มมอญที่มีความสัมพันธ์กับท้าวทรงกันดาลอยู่บริเวณคลองมอญใกล้พระราชวังเดิมในฝั่งธนบุรี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของกลุ่มชาวมอญในช่วงเวลานั้น ท้าวทรงกันดาลเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการเชื่อมต่อและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสามราชวงศ์และเป็นที่เคารพนับถือในวงศ์ตระกูลที่สืบเชื้อสายจากเธอ โดยบันทึกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้าวทรงกันดาลสะท้อนให้เห็นถึงความซบซึ้งและความสำคัญของสตรีท่านนี้ในประวัติศาสตร์ไทย

ที่มา : หนุ่มบางโพ. (4 มกราคม 2566). ท้าวทรงกันดาล (ทองมอญ) แม่วังยุคนบุรี ศูนย์กลางอำนาจของฝ่ายในสมัยพระเจ้าตาก. *ศิลปวัฒนธรรม*. https://www.silpa-mag.com/histon/article_89558